SOURIA
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
B. P. 487 — TEL. 13990
ALEP-SYRIE
ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՏՆՕՐԷՆ
Վ. ՅԱԶՃԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ
ՕՐԱԹԵՐԹ

سوريا
جريدة يومية سياسية حرة
صاحب الامتياز ورئيس التحرير المسؤول
وانيس يازجيان
حلب: صندوق البريد ٤٨٧ الهاتف ١٣٩٩٠

ԱՅՍ ԿՏՐՕՆԸ ՊԱՀԵՑԷՔ
«Սուրիա»ի Հոկտեմբերի վիճակահանութիւնը
001191
Շահողը պիտի ստանայ շատ գեղեցիկ մանեակի մը, նուիրուած «Նէլլի» մերջերի սան կողմէ, «Աքսպարա» շէնք, Սինեմա Հալէպի կից։

Ը. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 96 (2528) — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 8 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1953 — ՀԵՌ. ԹԻՒ 13990 — ԳԻՆ 15 Ս. Գ.

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ՊԱՅՔԱՐ»Ի

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐ

ԺԶ.

Այդպէս է, կ'ըսէ, որովհետեւ իրենք առաջին եղած են որ հակահամայնավար և հակախորհրդային պայքարի դրօշակը պարզած են, եւ ուրեմն հասկնալի է որ ուրացած ըլլան աշխարհը երախտագիտութեամբ և նոյնիսկ խանդավառութեամբ նայի նախակարապետին վրայ։

Մենատիրութեան ենթակայ հոգիներու համար տարօրինակ չէ այս տեսակ բանդագուշանքներու ենթակայ ըլլալ. թող ըլլայ այդպէս։

Բայց ի՞նչ պիտի ըսեն եթէ այդ նոյն ազատ ազգերը իրենց երախտագիտութիւնը յայտնեն սա շատ բնական խօսքերով եւ անոնց միացնեն ալ աւելի բնական հրաւէր մը։

— Շնորհակալ ու երախտապարտ ենք որ դուք սերբազան կռուէն սկսած էք, խոր զգացականութեամբ, տեսաբանական անձնախոյս հակառակութեամբ, այնքան կանուխէն մինչ մենք միամիտներս խոր քունի մէջ թաղուած էինք և նոյնիսկ գիրկընդխառնուեցանք իբրեւ մեր դէնքի ընկերները, գիրենք որ դեռ զեզինք ամէն տեսակ նիւթեղէն բարիքներով և մեր սրտերու ամէնէն տաք զգացումներով։ Մեր շրթները փառաբանեցին անոնց բանակին քաջութիւնը, մենք անոնց յաղթանակութեան տարեդարձի տօնակատարութիւններուն գացինք իրենց դեսպանատունները, ուրախացանք իրենց հետ, վայելեցինք իրենց հետ։

Մեզո՛յ միամիտներուս։ Իսկ դո՞ւք։ Ձեր սուրբ ատելութիւնը այնքան բուռն եղած է բոլոր այդ միջոցին, որ կը լսենք թէ մինչ մենք կը քնանայինք, դուք նկուղներին մէջ անգամ պատարագիչը կը սպաննէինք յանուն Յարգելութեան, յանուն մեր ազատութեան։ Կը լսենք նոյնիսկ աւելին թէ երբ մենք չարիքէն զինակցած էինք ու նացիներուն դէմ կը կռուէինք միամտօրէն, դուք ձեր անզիջելի հեռատեսութեամբ նացիներուն հետ, նացի կեդրոններու տակ երթալիք կուռւկչարիքին դէմ փրկելու համար մարդկութիւնը, կանխելու համար ապագայ պատուհասը։

Մեղայ միամիտներուս։ Երախտապարտ ենք ձեզի։ Բայց հիմա, որ զարթած ենք եկեր, մէկ խնդրանք միայն ունինք, վստահ ենք թէ կը կատարէք, և մարդկութիւնը որդւոց որդի, դարէ ի դար յուշարձան պիտի կանգնէ ձեր յիշատակին և գովք պիտի ընէ իր ուխտատեղին։

Մենք ձեր թերթերը չենք կարդար, ձեր ճառերը չենք լսեր, բայց գիտենք թէ ինչպէս կաթիլ մը ջուրին մէջ ամբողջ Խորհրդային Միութիւնը և աշխարհի ամբողջ համայնավարութիւնը խեղդելու, հեռքը չնչելու տենչութիւնով լեցուած են ձեր սիրտն ու արտայայտութիւնը և գիտենք թէ այդ կաթիլ ջուրին մէջ զանոնք խեղդելու դիւցազնական քաջութեան տէրն էք։

Բայց, Ս. Միութիւնը հոս չի գար, դժբախտաբար, որ դուք կաթիլ մը ջուրի մէջ զայն խեղդելով ազատէք մարդկութիւնը, հոն են մարդիկը. հոն «կաթիլ ջուր»ը։ Ըրէք այս մէկ անփոխարինելի ծառայութիւնը։ Ձեր նման հզօր, դիւցազնական կազմակերպութեան համար միայն է ժամանակը վատնել մեր ազատութիւնը, մեր առաքինութիւնները փառաբանելով, երբ այնքան նուիրական գործ մը կը սպասէ ձեզի հոն։

... Երեւակայական խօսակցութի՞ւն մը։ Բայց ինչ կրնար ըլլալ աւելի տրամաբանական, աւելի արդար ու ճշմարիտ։ Ազատատենչ, անվախ կուսակցութիւնը իր ամբողջ ժամանակը կը սպառէ փառաբանելու համար երկիրները ուր կը գտնուի։ Հատորակ մանկանացներ ալ կրնան ըսել ատիկա, և այնքան ալ անկեղծութեամբ, տանց ամենափոքր խարդաւանանքի։

Ազատատենչութեան, քաջութեան վրայ մենաշնորհ հաշակող կուսակցութիւն մը պիտի գտնուի հոն, ուր մարտահրաւէր կայ, ուր վախ կայ և ուր վախը արհամարհելու և քաջութիւնը ապացուցանելու պատեհութիւն կայ։ Փարիզի մէջ, Պոստոնի մէջ կամ որեւէ ազատ քաղաքի մէջ, թերթ հրատարակելը, ոչ թէ ազատատենչութեան, ոչ թէ քաջութեան, այլ ամենէն անթափանցելի սորկամտութեան ու սորկութեան և ամենէն վատասիրտ երկչոտութեան ապացոյցներ են։

(Շար. 16)

ՈՉ ՅԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆ ՈՒԽՏ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԵՒ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ ՄԻՋԵՒ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— (Դ.Բ.) Ամերիկ. Արտաքին Գործոց նախարար Ճոն Ֆոսթըր Տալըս, երէկ մամուլի ներկայացուցիչներուն բրած իր շաբաթական տեսութեան ընթացքին, ամէնէն աւելի ծանրացաւ Արեւելքի և Արեւմուտքի միջեւ կնքուելիք ոչ յարձակողական Ուխտին մասին։

Տալըս յայտարարեց, թէ Միացեալ Նահանգները, Անգլիա և Ֆրանսա ներկայիս կ'ուսումնասիրեն, վարչապետ Չըրչըլի Մայիս ամսուան ընթացքին բրած առաջարկը, որ է ո՛չ յարձակողական ուխտ մը կնքել Սովետ. Միութեան հետ։

Տալըս ըսաւ թէ այս առաջարկը արգիլուեցաւ նաեւ Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետ Ատենաուըրի ինչպէս նաեւ ամերիկ. դեմոկրատ կուսակցութեան պետ և նախագահութեան թեկնածու Ատլայ Սթիվընսընի կողմէ, որ այս հարցին շուրջ երկար տեղեկագիր մը ներկայացուց նախագահ Այզընհաուըրի, ուր կը պահանջէ նման ուխտ մը կնքել Սովետ. Միութեան և Միացեալ Նահանգներու միջեւ։

Տալըս աւելցուց թէ, մենք պէտք է վստահեցնենք Սովետ. Միութիւնն ու Ֆրանսան, թէ Գերմանիոյ վերազինումը որեւէ վտանգ չսպառնար այս երկու բարեկամ երկիրներուն։

Տալըս ըսաւ նաեւ թէ արեւելեան Եւրոպայի երկիրներուն մէջ ազատ ընտրութիւններ կատարելու հարցը ուսումնասիրութեան նիւթ է տակաւին ինչպէս նաեւ կ'ուսումնասիրենք, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ դաշնագրերուն կնքումի հարցերը։

Քորէայի հարցին շուրջ խօսելով Տալըս դժգոհութիւն յայտնեց հնդիկ բանակին արգիլած ուղղութենէն, ինչպէս նաեւ չէզոք յանձնախումբին կատարած աշխատանքներէն։

Իրանի քարիւղին շուրջ խօսելով Տալըս ըսաւ թէ տակաւին որոշ ծրագիր մը չէ պատրաստուած այդ քարիւղի օգտագործումին մասին։

Երկու անգլիացի զինուորներ կը ծեծեն Քորէայի դեսպանը

ՍէՈՒԼ (Ի. Վ.)— Ոստիկանութեան Քորէայի դեսպան Տօքթ. Զանկ Եանկ մամուլի մարդոց հաստատեց թէ Մ.Ա.Կ.ի բանակէն երկու զինուորներ որոնք անգլիական ոճով անգլերէն կը խօսէին, անցեալ կիրակի օր իր վրայ յարձակելով բրտօրէն զինք ծեծած են, երբ ինք փողոցներէն մէկուն մէջ կը շրջագայէր։

Ասոր հետեւանքով աչքը վիրաւորուած է, ականջներէն չորսը ինկած են, և աչակերպը գետին ինկած է։ Այս յարձակումին նպատակը գողութիւն էր, որովհետեւ իր ձեռքի ժամացոյցը և դրպանը գտնուող տոլարները կողոպտած են։

Դեսպանը աւելցուց թէ ինք կը նախընտրէ լուռ մնալ այս դէպքին մասին։

Իպրահիմ Ֆարակ ցկեանս տաժանակիր աշխատանքի դատապարտուեցաւ

ԳԱՀԻՐԷ (Դ. Բ.)— Եգիպտ. Զինուորական Ատեանը ցկեանս տաժանակիր աշխատանքի դատապարտեց Ուաֆտիստ նախարար Իպրահիմ Ֆարակը։

Տօքթ. Սալահ էլ Տինի պաշտպանողական ճառին շնորհիւ, Իպրահիմ Ֆարակ կախաղանի մահավճիռէն ազատուեցաւ։

Ֆարակ 50 տարեկան է։

Յեղափոխութեան կոմիտէն այսօր պիտի ուսումնասիրէ այս վճիռը։

Միացեալ Նահանգներու Մեքսիքայի դեսպանը Ֆալթ Սուէյն սպաննուեցաւ

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ 200Է ԱՒԵԼԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵՑ

ՄԵՔՍԻԿՕ (Ֆ.Լ.Գ.)— Միացեալ Նահանգներու Մեքսիկոյի դեսպանը սպաննուեցաւ երէկ։

Այն պահուն, երբ դեսպանը իր տիկնոջ և երկու զաւակներուն հետ իր սեփական ինքնաշարժին մէջ կը գտնուէր, չորս անձերու կողմէ յարձակման ենթարկուեցաւ։ Ոստիկանութեան խիստ օրէնքներ արձակուեցան որպէսզի ողջ կամ մեռած անպայման ձեռք ձգուին ոճրագործները։ Ամերիկացի դիւանագէտին տիկինը այս ոճրին վրայ տագնապ մը կ'անցնէր, որ իսկոյն հիւանդանոց կը փոխադրուի։

Զինուորական և ոստիկանական ոյժեր, որոնք լայն չափով խուզարկութիւններ և փնտռտուքներ կը կատարեն Իզվաէար եւ Մաթաֆարօ ի շրջանին մէջ ուր ամերիկացի դեսպանը սպաննուած է, 200է աւելի անձեր հարցաքննուած են, որոնց 21ը իրենց անցեալով ծանօթ եղած ըլլալնուն, անմիջապէս ձերբակալուած են։ Իսկ այս վերջիններէն 7ը, մօտիկ անցեալի մէջ ամբաստանութեան տակ առնուած ըլլալնուն, խիստ հարցաքննութեան ենթարկուած են։

Համաձայն Տիկ. Սուէյնի, յարձակումը՝ նախօրօք լաւապէս կազմակերպուած, մինչեւ ականները զինուած և դիմակաւոր 4 աւազակներու կողմէ կատարուած է։ Ինքն դիւանագէտին տիկինը, Մեքսիկոյի Միացեալ Նահանգաց դեսպանատան ներկայացուցիչներուն ընկերակցութեամբ մայրաքաղաք վերադարձած է, ուր բերել տուած է իր ամուսնոյն դիակը։

Թուրք-Ռուս սահմանային Համաձայնութիւն

ՄՈՍԿՈՒԱ.— Մոսկուայի ձայնասփիւռը կը հաղորդէ որ Թուրքիոյ և Սովետներուն միջեւ տեղի ունեցած բանակցութիւններուն հետեւանքով սահմանային բազմաթիւ խնդիրներու շուրջ համաձայնութեան յանգուած է։

Մոսկուայի ձայնասփիւռը, առաջին անգամ ըլլալով, այս խնդրոյն անդրադարձաւ և յայտնեց որ Երասխ գետին շրջակայ սահմանային անհամաձայնութիւնները հարթուած են և Թուրքիա ընդունած է վճարել այն բաժինը որ իրեն կը վիճակի սահմանային կարգ մը աւաններու շինութեանը համար։

58 ԹՕՆՆՈՑ ԿԷՏ ՁՈՒԿ ՄԸ

ՓԱՐԻԶ.— Այսօր, Փարիզի մէջ ժողովուրդին ցուցադրուեցաւ «Գոլիաթ» անուն աշխարհի մեծագոյն կէտ ձուկերէն մին։ Անցեալ տարուան Սեպտեմբերին Նորվեկիոյ քովերը որսացուած Գոլիաթ անուն 20 մէթր երկարութիւն, 58.000 քիլօ ծանրութիւն, որպէսզի չնեխի հօթը միլիոն լիթր ֆորմոլին ներարկուած է։ Կէտ ձուկին այս ծանրութիւնը համազօր է 15 փիղի, 100 եզան կամ 900 մարդու ծանրութեան։ Միայն թոքը 6000, լեզուն 2200, սիրտը 420 քիլօ ծանրութիւն ունին։

Ոսկերիչ Յարութիւն Ղազարեան

ՎԱՅՐԱԳՕՐԷՆ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻ

ՊԷՅՐՈՒԹ.— Պր. Յարութիւն Ղազարեան, կիրակի օր, ընկերակցութեամբ կարգ մը բարեկամներու և ծանօթներու օթօպիւսով Մայրինները կը մեկնի։

Զբօսաշրջիկներու խումբը շատ հաճելի պահեր անցնելով հոն, կը սկսի զանազան ծառերու և ժայռերու շուրջ լուսանկարուիլ Պր. Գրիգոր Ալեքսանեանի կողմէ։

Անտառէն վերադարձին՝ անոնք կը փափաքին նաեւ նկարուիլ լեռնային վերելակին շուրջ։ Տեղւոյն համազգեստաւոր պաշտօնեան խոչոյն կը յարձակի անոնց վրայ արգիլելով անոնց լուսանկարումը։

Զբօսաշրջիկները տեղեակ չէին թէ վերելակին մօտերը նկարուիլ արգիլուած էր և պնդութեամբ գիտել կուտան պաշտօնեային որ վերջ տայ նախատինքներու շարանին։

Ասոր վրայ պաշտօնեան աւելի կը բորբոքի և կը սկսի սպառնալ անոնց։ Պր. Ղազարեան երբ կը փորձէ հանդարտեցնել պաշտօնեան, այս վերջինը գաւազանով յարձակում կը կատարէ անոր վրայ։

Ղազարեանի բարեկամները երբ օգնութեան կը հասնին իրեն, տեղւոյն պաշտօնէութիւնը ամբողջ կազմով բիրերով և գաւազաններով զինուած՝ գրոհ կուտայ անոնց վրայ։

Այս իրարանցումին մէջ, Ղազարեան դանակի հարուած մը ստանալով սրտին, տեղն ու տեղը կը սպաննուի։

Վերելակի պաշտօնեաները օգտուելով ընդհանուր յուզումէն, փախուստի ճամբան բռնելէ առաջ, վնասուր կը վերցնեն նաեւ տարաբախտ զոհին մատանիները, դրամապանակն ու բանալիներու տրցակը։

Ղազարեանի դիակը Պէյրութ բերուելով, իր ընտանիքին կը յանձնուի։

Տարաբախտ Ղազարեան իր ետին կը թողու կինը և երեք անչափահաս որդուկներ։

«ՍՈՒՐԻԱ».— Երբ Լիբանանի մեր եղբայրներուն կ'ըսենք, թէ անապահով երկրի մը մէջ կ'ապրին, այդ երկրէն գաղթելու մասին պէտք է մտածեն օր առաջ։

Եւ, Սակայն, անհերքելի ճշմարտութիւն է որ՝ այդ երկրին մէջ կեանքի ապահովութիւնը օրական 24 ժամ վտանգի տակ է, ու այս իրողութեան դէմ, որեւէ մէկը բան չի կրնար ընել։

Հայրենակիցներ, հեռացէք այդ երկրէն, Սուրիա եկէք, մեզի հետ ապրելու խաղաղ ու ապահով կեանք մը։

ՍՈՒՍԵՐԱՄԱՐՏԻԿԻ
ՄԸ ԿՌՈՒԻԸ ՎԱԳՐԻՆ ՀԵՏ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԿԻՐՕ

Սովորութեան համաձայն, ամփիթատրոնին աստիճաններուն վրայ տնկած էին ցիցեր, ծայրերը ոսկեզօծ, և անոնց կապած էին, մետաքսէ ու ոսկիէ հանգոյցներով, ծիրանի ծածկոյթները հանդիսատեսներուն գլխուն վերեւ ընդարձակ բոլորշի վրան մը կը ձեւացնէին, որուն պայծառագեղ ցոլքերը այդ բոլոր դէմքերուն կուտային վառ գոյն մը՝ ներդաշնակութեամբ անոնց բուռն ու խանդավառ արտայայտութեան հետ։ Մրցարանին վերեւ երկինքը բաց էր ու ապառ, ուրկէ վար կը հեղեղէր լոյսը։

Վաթսուն հազար հանդիսատեսներ տեղ գրաւած էին, բայց վաթսուն հազար մըն ալ կը թափառէր շրջապատին նեղը, մէկզմէկու գրկելով այն խուլ ժխորը, որուն ո՛չ բարդութիւն ըլլալը կարելի էր զանազանել, ո՛չ ալ ուրախութիւն։ Ամփիթատրոնը կը նմանէր նաւու մը, որ ջուր է առած և այդ ջուրը բարձրացած է մինչեւ կամրջակը, մինչ ալիքներ կու գան դրսէն բախելու անոր փշրուելով անհզօրօրէն։

Անհարկու մասունք մը, որուն պատասխան տուին ճիչեր ամբոխէն, ծանօթ վագրին գալուստը, որովհետեւ բացեր էին անոր գառագեղին դուռը։

Մրցարանին մէկ ծայրը մարդ մը պառկած էր աւազին վրայ, մերկ և կարծես քնացած, այնքա՛ն անտարբեր կ'երեւար այն բանին, որ այդչափ սաստկօրէն կը յուզէր բազմութիւնը. և մինչ վագրը ամէն կողմէ կը խոյանար դատարկ մրցարանին մէջ՝ որսը փնտռելով անհամբեր, մարդը կռթնած էր արմուկին, կարծես կը գոցէր իր ծանրացող աչքերը՝ հնձուորի մը պէս, որ ամբողջ օր մը յոգնած ըլլալով, կը պառկի և կը սպասէ քունին։

Սակայն բազմաթիւ ձայներ աստիճաններուն վրայէն կը պահանջէին ներկայացման վարիչէն, որ առաջ մղէ զոհը. որովհետեւ կա՛մ այն է, որ վագրը նշմարած չէ զայն, կա՛մ այն է, որ կ'արհամարհէ՝ տեսնելով թէ այնքան հեզ է ան։

Մրցարանին վերակացուները, ձեռքերնին երկար նիզակներ բռնած, կը հնազանդին ժողովուրդի կամքին և իրենց նիզակներուն սուր սլաքներովը կը խթեն սուսերամարտիկը։

Բայց սուսերամարտիկը, նիզակներուն հարուածները կը զգայ թէ չէ, ոտքի կ'ելլէ անհարկու ճիչ մը արձակելով, որուն զարհուրանքի մանչիւններով պատասխան կուտան ամփիթատրոնի նկուղներուն մէջ փակուած բոլոր գազանները։ Ինկոյն խլելով մէկը այն նիզակներէն, որ արիւնոտած էին իր մարմինը, և խլելով մէկ ակընթարթի մէջ այն մարդուն ձեռքէն, որ բռնած էր զայն, երկու կտոր կ'ընէ, մէկ կտորը կը նետէ վարիչին գլխուն, գետին տապալելով զայն, իսկ միւսովը, որ սրածայր ունի ծայրը, կ'երթայ վայրի թշնամիին ընդ առաջ։

Երբ հանդիսատեսներուն նայուածքը կրցած էր աւազին վրայ չափել անոր հսկայական հասակէն ինկած շուքը, զարմացման մրմունջ մը շրջան ըրաւ ներկաներուն մէջ։ Ժողովուրդը գոհ էր. վագրն ու սուսերամարտիկը իրարու արժանի հակառակորդներ կ'երեւէին։ Այս միջոցին, սուսերամարտիկը յամրաքայլ կը յառաջանար մրցարանին մէջ, առեն առեն դառնալով կայսերական օթեակին կողմը, թեւերը վար կախելով՝ տեսակ մը ատտաքկութեամբ, կամ իր նիզակին ծայրով փարփրելով գետինը, որ քիչ մը ետքը արիւնաներկ պիտի դառնար։

Եւ որովհետեւ սովորութիւն էր, որ կրկէսագործները անզէն պիտի ըլլան. քանի մը ձայներ պոռացին. «Զէնք ունենալու չէ՜ գազանամարտիկը։ գազանամարտիկը զէնք պիտի չկրէ՜»։ Բայց ան, ճօճելով նիզակին կէս կտորը և ցոյց տալով զայն բազմութեան, «Եկէ՛ք առէ՛ք եթէ կրնաք» կ'ըսէր՝ բերանը կծկուած, չրթունքները գեղ—գեղին և խռպոտ ձայնով մը, որ գրեթէ կը խեղդուէր բարկութենէն։

Աղաղակները, կրկնուեցան, սակայն անիկա վեր բարձրացնելով գլուխը, նայուածքով շրջանն ըրաւ ներկաներուն, խնդացնելով անոնց՝ արհամարհական կերպով, և ջիր ձեռքերուն մէջ ջնորէն կոտրելով այն զէնքը, զոր տուած էին իրեն, անոնց բեկորները նետեց վագրին գլխուն, որ այդ միջոցին իր ակռաներն ու ճիրանները կը սրէր սիւնի մը պատուանդանին դէմ։

Կռուի ասպարէզ կը կարդար առաւ։

Կենդանին, զգալով հարուածը, գլուխը դարձուց և, տեսնելով իր հակառակորդը կանգնած մրցարանին մէջտեղը, մէկ ոստումով խոյացաւ անոր վրայ. բայց, սուսերամարտիկը ծռելով մինչեւ գետինը, խոյս տուաւ հարուածէն, և վագրը գնաց ինկաւ քանի մը քայլ անդին։ Սուսերամարտիկը ոտքի ելաւ, ու երեք անգամ, ճիչդ նոյն կերպով, պարապը հանեց իր վայրի թշնամիին կատաղութիւնը։

Վերջապէս, վագրը եկաւ անոր վրայ՝ քայլերը հաշուած, աչքերը կայծակնացայտ, պոչը տրնկած, լեզուն արդէն արիւնաշաղախ, ցոյց տալով ատամները և երկարելով դունչը. բայց այս անգամ սուսերամարտիկը ինք ցատկեց անոր վրայէն՝ ճիչդ այն րոպէին, երբ վագրը պիտի բռնէր զինք, մինչ ամբոխը կը ծափահարէր հոգեր բուռն կերպով, ամբողջովին նուաճուած այս մարտնչման յաջողմէն։

Ի վերջոյ, երկար յոգնեցնելէ ետք իր կատաղի թշնամին, և աւելի տաղտկացած այն խոյստալուքներէն, զորս ամբոխը կը թուէր ուզել իրմէն, քան դանդաղութենէն այն կռիւին, զոր սկիզբէն այնչափ անհաւասար երեւցած էր, սուսերամարտիկը ամուր առքերով սպասեց վագրին, և վագրը, ամբողջովին շնչասպառ, փախչելով անոր վրայ ուրախութեան մռունչով մը։

Սակայն, թերեւս նախ ուրախութեան ճիչ մը բարձրացաւ միաժամանակ բոլոր նստարաններէն, երբ կենդանին՝ ուղիղ կանգնելով իր թաթերուն վրայ, դրաւ իր ճիրանները սուսերամարտիկին մերկ ուսերուն վրայ, և երկնցուց գլուխը՝ գիշատելու համար զայն։ Բայց սուսերամարտիկը խուսեց անոր գլուխը, և իր երկու պինդ բազուկներովը բռնելով գազանին վիզը, այնպիսի ուժով մը սեղմեց զայն առանց ձգելու, որ վագրը վեր ցցեց իր դունչը, վեր ցցեց սաստկութեամբ, որպէսզի քիչ մը օդ արթայ իր թոքերը, սակայն սուսերամարտիկին թեւերը կը սեղմէին օդի անցքը՝ քօ՛ ղարբին երկու արձաններու պէս։

Սա սերամարտիկը, սակայն, զգալով որ իր ուսերը կը ակարանան ու կը հատնին, իր արիւնին հետ՝ որ կը վազէր գազանին կառչած մագիլներուն տակէն, կը կրկնապատկէր իր ճիգը, որպէսզի կարելի եղածին չափ շուտ վերջացնէ գործը, վասնզի պայքարը երկարելով կրնար իրեն հակառակ դառնալ։ Իր երկու ոտքերուն վրայ բարձրանալով ուժին և ամբողջ ծանրութեամբը ինկնալով իր թշնամիին վրայ, որուն սրունքները պարզուեցան այդ ծանրութեան տակ, ջախջախեց անոր կողերը և թայլ տուաւ անոր բզկտուած կուրծքին հանելու ձայն մը, որ դուրս ելաւ երկար առնէ ի վեր սեղմուած կոկորդէն, արեան և փրփուրի ալիքի մը հետ։

Ցանկարծ կէս մը ոտքի կանգնելով և ազատելով իր ուսերը, որոնցմէ պատառ մը փակած մնաց արիւնոտ ճիրաններէն մէկուն, դրաւ իր ծունկը գազանին հեւացող կողին վրայ, և սեղմելով զայն ուժով մը, զոր կրկնապատկած էր իր յաղթութիւնը, զգաց թէ իր տակ վայրկեան մը թալթլեցաւ անիկա, և միշտ ճնշելով զայն, տեսաւ որ կը պրկուին անոր ջիղերը. անոր գլուխը՝ որ վայրկեան մը վեր բարձրացած էր, նորէն վար ինկաւ աւազին վրայ, երախը կիսաբաց ու փրփրալից, ակռան ակռային կպած ու աչքերը մարած։

Իսկոյն հիացման ընդհանուր բացագանչութիւն մը բարձրացաւ, և սուսերամարտիկը՝ որուն յաղթանակը արծարծած էր ուժերը, կանգնեցաւ ոտքերուն վրայ, եւ, վերցնելով վիթխարի դիակը, նետեց հեռուն, որպէս յարգանքի նուէր, կայսերական օթեակին տակ։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԿԻՐՕ

ՀՐԱՇԱԳՈՐԾ ՄԵՔԵՆԱՆ
Տողաշարը

Ընթերցողներէն շատերը ոեւէ գաղափար չունին տպագրական արուեստի մասին և չեն գիտեր թէ ինչ դժուարութիւններով իրենց կարդացած գիրքը կամ թերթը իրենց ձեռքը կը հասնի։ Պատմութենէն գիտենք՝ թէ բոլոր գիրքերը ձեռքով կը գրուէին տպագրութեան գիւտէն առաջ։ Այսօր գոյութիւն ունեցող բիւրաւոր ձեռագիր գիրքերը վկայ են այս իրողութեան։

Որքա՜ն տաժանելի գործ է քանի մը հարիւր էջնոց գիրք մը ձեռքով գրելը և որքա՜ն երկար ժամանակ կ'առնէ։ Այս տաժանելի գործին մէջ մեծ դեր կատարած են միջնադարեան վանքերը, ուր վանականներուն գլխաւոր գործն էր գիրքեր գրել կամ գրուածները ընդօրինակել։

Միջին դարու մէջ միայն կղերականները գրել կարդալ գիտէին. հասարակ ժողովուրդին մէջ շատ քիչերը տարրական ուսում ունէին։ Ասոր գլխաւոր պատճառը այն էր, որ գիրքերը հազուագիւտ էին և չափազանց սուղ։ Ներկայ իմաստով թերթեր գոյութիւն չունէին արդէն։ Ահա թէ ինչո՛ւ ժողովուրդը տգիտութեան խաւարին մէջ թաղուած էր։

ԺԵ դարու մէջտեղերը (1445-1450) Եոհան Կիւթէմպէրկ (1397-1468) անունով Գերմանացին տպագրութեան գիւտը ըրաւ, և 1454ին Մայնսի իր տպարանէն լոյս ընծայեց իր առաջին գիրքը, որ էր լատիներէն Աստուածաշունչ մը։ Այս գիւտը կը կազմէ պատմութեան մէկ անկիւնադարձը, որովհետեւ անով կարելի եղաւ ուսումն ու գիտութիւնը տարածել ամէն կողմ երկրի մէջ։ Տպագրութիւնը քաղաքակրթութեան մեծագոյն ազդակներէն մէկն է անպայմանօրէն։

Դարձեալ ընթերցողները գիտե՞ն արդեօք՝ թէ իրենց կարդացած գիրքերուն և թերթերուն բօյօր էկյերուն բոյոր գիրերը ձեռքով կր ճառուին մէկիկ մէկիկ եւ ցպուելէն հաֆ ճօյն գրերը ծեռքով ես իրե գ տեղերը կր գրուին մէկիկ մէկիկ։ Այս գործն ալ տաղտկալի է և տաժանելի։ Այս տաղտուկը տեւեց աւելի քան չորս դար։

Վերջապէս Օթմար Մէրկէնթալէր (1855-1899) անունով ուրիշ Գերմանացի մը իր հնարած հրաշագործ մեքենայով վերջ դրաւ այդ տաղտուկին և փառաւոր էջ մը բացաւ տպագրութեան արուեստին մէջ։ Մէրկէնթալէր երիտասարդ հասակին մէջ Ամերիկա գաղթեց. արհեստով վարպետ ժամագործ էր և մեքենական գործերու ու գործիքներու մասնագէտ։ Ժամանակ մըն ալ նուրբ գործիքներ պատրաստող գործարանի մը մէջ աշխատեցաւ։

Մէրկէնթալէրի հնարամտութիւնը տեսնելով՝ քանի մը համակիրներ անոր նիւթապէս նեցուկ եղա՛ն որպէսզի ան իր ժամանակը յատկացնէ իր երազած մեքենային շինութեան։ Գործին յաջողութեան համար տպագրական ընկերութիւն մը կազմեցին, իրենց հետ ունենալով Մէրկէնթալէրը։

Վերջապէս Մէրկէնթալէր երկար ու տաժանելի աշխատանքէ և փորձերէ ետք յաջողեցաւ միս ու մարմին տալ իր երազած մեքենային, որուն «տողաշար» անունը տուաւ։ Տողաշարը 1886ին սկսաւ գործել։ Այն ատեն Մէրկէնթալէր 32 տարեկան երիտասարդ մըն էր։

Ինչպէս ամէն նորութիւն, այնպէս ալ այս նորութիւնը նախ ընդդիմութեան բախեցաւ այն առարկութեամբ թէ, տողաշարը շատ մը գործաւորներ աշխատանքէ պիտի զրկէ։ Ի վերջոյ սակայն հասկցաւ թէ ան ոչ թէ շատերու գործերը ձեռքէ առաւ, այլ նորերու գործ բացաւ, որովհետեւ տողաշարին շնորհիւ տպագրական գործը արագացաւ. գիրքերն ու թերթերը թիւով ու ծաւալով աճեցան ու բազմացան։ Տողաշարը քառորդ դարու մէջ աւելի գործ տեսաւ քան հին գրութիւնը մէկ դարու մէջ։

Գիրքերու և թերթերու առատութեան վրայ գիները ինկան... իսկ գնողները շատցան։ Այս կերպով իմացական լոյս սկսաւ տարածուիլ ժողովուրդին բոլոր խաւերուն մէջ, մինչդեռ նախապէս ան բարեկեցիկներու մենաշնորհն էր։

Ի՞նչ է տողաշարին առաւելութիւնը։ Մէկ հոգի տողաշարով քանի մը հոգիի գործը կրնայ արտադրել։ Գրաշարը տողաշարին առջեւը կը նստի. անոր վարի մասին վրայ գրամեքենային նմանող մաս կայ. գրաշարը անոր վրայ մատները կը շարժէ մեքենագրելու պէս. այդ միջոցին մեքենային մէջէն գիրերու կաղապարները հալած կապարի մէջէն անցնելով թառեր կը կազմեն՝ գրաշարին մատներուն շարժումին համեմատ։ Սիւնակին մէկ տողը մէկ կտոր ըլլալով իրեն յատուկ փոսիկին մէջ կ'իյնայ։ Այդ կտորները քով քովի շարուելով սիւնակներ կը կազմեն։

Եւ երբ որ թերթը աւարտի, հարկ չի մնար հին մեթոտին պէս գիրերը ձեռքով ետ իրենց տեղերը դնել։ Այդ բանը աւելորդ է այս նոր մեթոտին մէջ, որովհետեւ տողաշարը անջատ բառեր չ'արտադրեր, այլ անջատ տողեր. ըսինք թէ մէկ տողը մէկ կտոր կապարէ բաղկացած է։ Գործին վերջանալէն ետք, թերթը կազմող կապարէ բոլոր տողերը նորէն հալած կապարի տափին մէջ կը նետեն որ հալի և նորէն գործածուի։ Ըսել է որ տողաշարով տպուած թերթի մը ամէն մէկ թիւը նոր գիրերով կը տպուի՝ յստակ ու մաքուր։ Հինցած ու մաշած գիրերը տեղ չունին տողաշարին մէջ։

Ահա թէ ինչո՛ւ հրաշագործ անուանը տուինք տողաշարին։ Արեւմտեան աշխարհի մեծ թերթերը որ միլիոններով կը տպուին, տողաշարին շնորհիւ է, որ այդպէս կրնան ընել։ Հին մեթոտով այդ բանը չափազանց դժուար էր, եթէ ոչ անկարելի։ Ներկայիս աշխարհի վրայ տպագրութեան գործին մօտ 90 առ հարիւր տողաշարով կը կատարուի։

Շատ հետաքրքրական է դիտել տողաշարին գործելը։ Մարդ կը զարմանայ թէ ինչպէս մէկ հոգի կրցած է յղանալ ու շինել այսքան բարդ մեքենայ մը, որ արդարեւ հրաշագործ է։

Կ'ըսուի թէ Մէրկէնթալէրէն առաջ Ամերիկայի թերթերը 3.5 միլիոն օրինակ լոյս կը տեսնէին. մէկ սերունդ չանցած՝ տողաշարին շնորհիւ այդ թիւը 35 միլիոնի հասաւ։

Մէրկէնթալէր իր չափազանց աշխատանքին ու յոգնութեան պատճառաւ վտանգեց իր առողջութիւնը և 45 տարեկան երիտասարդ տարիքին թոքախտէ մեռաւ։

Պէյրութ — Յ. Յ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԺՊԻՏ

ՏԱՐԲԵՐ ԸՄՊԵԼԻ

Ա. ԿԻՆ.— Ամուսինդ երեք չէ՞ օղին ալ դատարկե՞ց։

Բ. ԿԻՆ.— Ոչ միայն դատարկեց, այլ յաջորդ օրն ալ չյուսակեցան շիշերը։

Ա. ԿԻՆ.— Յաջորդ օ՞րն ալ խմեց։

Բ ԿԻՆ.— Այո՛, բայց այս անգամ դեղագործին տուածները...

ՑԱՒԵԼԱԼ ՃԱՇԱՐԱՆԻՆ

ՋԻՆՈՒՈՐԸ.— Ես այնքան հաշով չեմ կշտանար. ձիու ախորժակ ունիմ։

ՍԵՐԺԱՆԸ.— Լաւ, ճաշարանին վրայ անցընենք քիլօ մը յարդ...

ՅՈՒԼԻԱՆՈՍ ՈՒՐԱՑՈՂ

Եւ քրիստոնէութեան վերջնական յաղթանակը

Գրեց՝ ՊԵՏՐՈՍ ՔՀ. ՔԱՍԱՐՃԵԱՆ

ՕՔԼԷՆՏ

Իր յաջորդները քրիստոնեաներ էին և ինչ որ Յուլիանոս ծրագրած և հաստատած որ՝ ամբողջութեամբ խափանուեցան եւ Կոստանդի ժամանակի այն գոյավիճակին դարձան։ Կրատիէ կայսրը (375-383) գահերէցութիւնը բոլորովին տրզիլեց եւ կրկին վերցնել տուաւ յաղթութեան չաստուածուհիին արձանը ծերակոյտի սրահէն։ Առաջին կայսրն էր, որ սրբազանութեան մէջէն կը ջնջէր Մեծ Քրմապետի տիտղոսը։ Սակայն Հռոմի ազնուականութիւնը հաւատարիմ մնաց հին կրօնքին, հակառակ Թէոդոս Մեծի (397-395) Զօրաւոր մեծ պաշտօններով սիրաշահելու քաղաքականութեան։

392ին, երբ Ապրոգաստ կը յափշտակէր Արեւմտեան Կայսրութիւնը, իր գիրքը զօրացնելու մտօք, ազատութիւն և օժանդակութիւն կու տար հեթանոսներուն։ Մեհեաններուն և քումմերուն գրաւուած ինչքերը կը վերադարձուէին, ծախսերն ու թոշակները կրկին արքունի գանձէն կը վճարուէին, զոհաբերութիւնը և հեթանոս կան տօները կրկին կ'արտօնուէին, Յաղթութեան չաստուածուհիին արձանը կրկին կը դրուէր ծերակոյտի սրահին մէջ։ Հեթանոսական բարքերը նոր թափ մը կ'առնէին։ Թատրոններն ու խրախճանքները ի պատիւ կուռքերու աւելի ազատօրէն կը կատարուէին։ Գոցուած Տաճարները վերստին կը բացուէին։ Քրիստոնեայ պաշտօնէութիւնը կրկին կը մեկուսացուէր ու նոյնիսկ տեղի կ'ունենային շատ մը հալածանքներ։ Թէոդոս, որ Արեւելեան Կայսրութեան կողմը կը գտնուէր, պարտութեան կը մատնէր Ապրոգաստը և կրկին նախկին գոյավիճակը կը հաստատուէր։ Արքադիոս (393-408) Արեւելքի մէջ և իր եղբայրը Հոնորիոս (395-423) Արեւմուտքի մէջ կրօնական և խիստ միջոցներու կը դիմէին հեթանոսներու դէմ։ Մեհեաններու բոլոր եկամուտները կը գրաւուէին։ Հեթանոսական շատ մը գիրքեր կ'այրէին, բոլոր հեթանոսները պետական պաշտօններէն կը վտարէին և հեթանոսներու դէմ գրուած բոլոր օրէնքները խիստ կերպով ի գործադրութեան կը դնէին։

Թէեւ Թէոդոս Բ. ի (408-450) Արեւելքի մէջ հրատարակած մէկ օրէնքին համաձայն հեթանոսութիւնը Արեւելքի մէջ անհետացած կը յայտարարուէր, սակայն մենք կը տեսնենք որ Մեծն Յուստինիանոսի ժամանակ (517-565) նոր օրէնքներ կը հրատարակուէին հեթանոսներու դէմ, բան որուն օրէնքէ դուրս կը յայտարարուէին անոնք և իրենց վերջին համալսարանը, Աթէնքի իմաստասիրութեան դպրոցը կը փակուէր վերջնականապէս։ Վեց դարու յարատեւ պայքարէ ետք վերջապէս քրիստոնէութիւնը կը յաղթանակէր։

(Շար. նախորդ թիւէն եւ վերջ)

ՍՓԻՒՌՔԷՆ

Քորէայի պատերազմին
ՎԵՐՋԻՆ ԶՈՀԸ ՏԵՂԱԿԱԼ
ՅԱԿՈԲ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Պոսթընէ կը հաղորդեն.—

Հոյլագզի 30 ամեայ ծովային օդաչու տեղակալ Յակոբ Թորոսեան մեռած է Քորէայի մէջ. Տեղակալը իններորդ ամերիկահայն է որ մեռած է Քորէայի ճակատամարտին մէջ։

Տեղակալ Յակոբ Թորոսեանի մարմինը գտնուեցաւ Քորէայի արեւելեան եզերքը, Ճափոնի ծովուն մէջ, թշնամիին հետ բախումէն և այրող օդանաւէն նետուելէն քիչ վերջ։

Լուրը կը հաղորդէ նաեւ հերոս օդաչուին յուղարկաւորութեան արարողութիւնը, որ տեղի ունեցաւ Գալիֆորնիոյ Հայ Առաքելական եկեղեցիին մէջ, իսկ թաղումը Ռուտլիի գերեզմանատան մէջ։

Իր ետին կը ձգէ կինը, աղջիկ մը, իր ծնողքը, երկու եղբայրներ և երեք քոյրեր։

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ՇԸՐԹԱԹ-ՋԷՅՇ» ՅԱՂԹԵՑ «ՀԱԼԷՊ ԷԼ-ԱՀԼԻ»Ի (3 - 1)

Կիրակի կ. վերջ, քաղաքապետարանի դաշտին վրայ հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, Սուրիոյ ֆութպոլի զօրաւորագոյն խումբը «Շըրթաթ-Ջէյշ» բարեկամական հանդիպում մը ունեցաւ քաղաքիս նորակազմ «Հալէպ էլ-Ահլի» խումբին հետ, որ այս առթիւ զօրացած էր Հ.Մ.Ը.Մ.-ական Ցակոբով։

Ինչպէս գրեցինք, նորակազմ ըլլալով հանդերձ այս խումբը ա. կիսախաղի ընթացքին լաւ խաղարկութիւն մը ցուցադրեց և յաջողեցաւ կէտ մ'ալ նշանակել սանքըր Ուահպիի (խմբ.) միջոցաւ։

«Շըրթաթ-Ջէյշ»ի խաղացողները, (ինչպէս սովոր է իրենց անփոյթ և աննոյն խաղարկութիւն մը ցոյց տալ երբ դիմացի խումբը տկար ըլլայ և կամ հաշուի չառնեն զանոնք) այս անգամ ալ գրեթէ նոյն քանները ի մտի ունեցած ըլլալնուն թոյլ և տկար խաղարկութիւն մը ցոյց տուին։

Բ. կիսախաղը, ծայրէ ի ծայր հետաքրքրական անցաւ և Դամասկոսցիք որոշ չափով շարժեցան ու յաջորդաբար երեք կէտ նշանակեցին.— Ճապրա, Մանուէլ «Մարի», Հաննաւէ։

Խաղին վերջին քառորդ ժամը ամենէն աւելի հետաքրքրական անցաւ, սակայն խաղին արդիւնքը չփոխուեցաւ և մրցումը վերջ գտաւ «Շըրթաթ—Ջէյշ»ի 3—1 յաղթանակով։ Օրուան իրաւարար՝ Շէֆիք Սայէղ։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԷՋ ԱԶԳ. ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Անցեալ կիրակի օր, Վիէննայի Բրաթեր դաշտին վրայ Աշխարհի Բաժակի զտումի մրցումին, Աւստրիոյ ազգ. խումբը 9—1ով պարտութեան կը մատնէ Փորթուկալի ազգ. խումբը։

Նոյն օրը Օսլոյի մէջ, Նորվեկիոյ ազգ. խումբը 4 — 0ով կը յաղթէ Հոլանտայի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿՂԶԵԽՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ ԱԶԳ. ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Տուպլինի մէջ, ազգային մրցումին՝ Իրլանտա 3—1ով պարտութեան կը մատնէ Կալլէսի Երկրին խումբը։

Ա. կիսախաղը 2—0ով վերջացող այս մրցումը, երկու երկիրներու միջեւ 18 տարիէ ի վեր առաջինն է։

*

Պելֆասթի մէջ, Անգլիա 5—0ով կը յաղթէ Իրլանտայի։ Ա. կիսախաղ՝ 3—0։

ՖՈՒԹՊՈԼ ԽԱՂԱՑՈՂ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԸ ԱՆԳԼԻԱ Կ'ԵՐԹԱՅ

Լօնտոնէն Նաֆէն գործակալութիւնը կը հաղորդէ.—

Հունգարիոյ ազգ. խումբին 25 Նոյմ. ին Անգլիոյ հետ ունենալիք մրցումին շատ մեծ կարեւորութիւն կը տրուի, Հունգարիոյ ֆութպոլի ազգ. խումբը անցեալ տարի Հէլսինքիի Ողիմպիականներուն ընթացքին Եւրոպայի ամենէն ներկայանալի խումբը և ախոյեանը հանդիսացաւ։

Վերոյիշեալ խումբը Ողիմպիականի ախոյեանութիւնը շահելէ վերջ 10 միջազգային հանդիպումներ ունեցաւ և բոլորէն ալ յաղթական դուրս եկաւ։

Միւս կողմէ Հունգար ազգ. խումբը Ուէմպլէյի մէջ դաշտ իջած պահուն, առաջին անգամ ըլլալով անգլիացի հանդիսատեսները ֆութպոլ խաղացող երեսփոխան մը պիտի տեսնեն։

Հունգար ազգ. խումբին մէջ 40 անգամ միջազգային եղած Ժօզէֆ Պոզիք, 28 տարեկան է և այժմ երեսփոխան՝ խորհրդարանէն ներս։

Աւելցնենք որ, Հունգար ազգ. խումբին ալ ներսը Բոչիս գնդապետութեան, իսկ տեղեկրահաշակ ձախ ներս Փուշքաշ զօրավարութեան աստիճան ունին բանակին մէջ։

ԹԷՐԷԶԱ ՀԵՐՐԷՐԱՅԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԸ

Վերջերս Մատրիտի «Րէալ Մատրիտ» ֆութպոլի խումբը իր դաշտին վրայ հանդիպում մը կ'ունենայ ֆրանսական «Թուլուզ» խումբին հետ և յաղթանակը կը տանի 8—1ով, և կը ստանայ Թէրէզա Հէրրէրայի բաժակը։

1500 տոլար արժողութեամբ Հէրրէրայի բաժակը շահող «Րէալ Մատրիտ», 25 հազար հոգիի ներկայութեան ծայրէ — ծայր գերազանց խաղարկութիւն մը ցոյց կուտայ։

Թուլուզի միակ կէտը ձախ բաց Ֆէրնանտէզի կողմէ կը նշանակուի։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Անցեալ շաբաթ ստացուած արդիւնքները.—

Րէմս	2	Մարսէյ	0
Պորտօ	2	Սէթ	0
Լանս	4	Նիմ	1
Լը Հավր	1	Թուլուզ	1
Նիս	1	Սթատ Ֆրանսէ	1
Սէնթ-Էթիէն	2	Սոշօ	1
Սթրասպուրկ	3	Մօնաքօ	0
Մեց	2	Լիլ	2
Րուպէ	4	Նանսի	2

ԿՌՓԱՄԱՐՏ

«ՐԻՆԿ»Ի ՎՐԱՅ ԿԸ ՄԵՌՆԻ...

Ժօհաննէսպուրկի (Հարաւ Ափրիկէ) մէջ Ճօնի Ճօնսըն անուն կռփամարտիկ մը, անցեալ շաբթու, երկրին թեթեւ ծանրութեան ախոյեանութեան համար իր ասպարէզ կարգադրած ախոյեան Ֆորրէլի հետ ունեցած մրցումին ա. ռաունտին, այս վերջինը ճիբ կերել, երկրորդ ռաունտին ալ կէտերու առաւելութեամբ յաղթելէ վերջ, չորրորդին սրտէն ստացած հարուածի մը վրայ գետին կը տապալի եւ մահը վայրկենական կ'ըլլայ։

Մրցակիցը Ֆօրրէլ 1949էն ի վեր տիտղոսը կը պահէր ախոյեանութեան։

ՎԱՍՄԱՐ

ԽԼԻՐԴԻ (ՔԱՆՍԷՐ) ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Հեռու չէ թերեւս այն օրերը, ուր պարզ դեղ մը պիտի կարենայ բուժել խանսերը։

Անհամար փորձեր կատարուած են այս ուղղութեամբ, չորս հազարէ աւելի քիմիական մարմիններ ուսումնասիրուած են եւ հարիւր յիսունը միայն յոյսեր ներշնչած են գիտուններուն։ Ասոնցմէ ալ միայն տասը արժանի նկատուած են աւելի խոր ուսումնասիրութեան խանսերաւոր բջիջներու վրայ իրենց ունեցած անժխտելի ազդեցութեան համար։

Այս քիմիական նիւթերը առհասարակ խանսերը աւելի զգայուն կը դարձնեն, Ք. ճառագայթը անզօր է կարգ մը խանսերներու դէմ, որոնք կը «դիմադրեն» իրեն. բայց եթէ քիմիական նիւթերու դարմանումի մը ենթարկուի նախապէս, կը պատահի յաճախ, որ արմատապէս բժշկուի։ Ուրիշ պարագաներու մէջ քիմիական մարմինները առանձինն կը գործեն եւ կը բուժեն. բայց պէտք չէ մոռնալ, որ քիմիական այս գիւտերը նախնական շրջանի մը մէջ են տակաւին, եւ խանսերը դարմանելու ամենէն ապահով միջոցները կը մնան միշտ վիրաբուժական գործողութիւնն ու ճառագայթաբուժումը։

Հինգ տեսակ հակախանսերային մարմիններ գոյութիւն ունին.

Հիւանդ բջիջներուն վրայ։

Անոնք որ կ'արգիլեն հիւանդ բջիջներու բազմապատկումը։

Կարգ մը Հօրմոններ կը պաշտպանեն առողջ բջիջները խանսերաւորներուն դէմ,

ոմանք ալ մարմինը ընդհանուր կերպով կը պաշտպանեն խանսերին դէմ, որովհետեւ ծանօթ է այժմ, թէ խանսերը ծագում կ'առնէ կազմին ամբողջական խանգարումէն եւ կը տեղաւորուի տոսը կէտի մը վրայ,

կը յուսացուի, որ դեղերով կարելի դառնայ փոխել հիւսուածներու քիմիական բաղադրութիւնը եւ բնաջնջել այս հիւանդութիւնը։

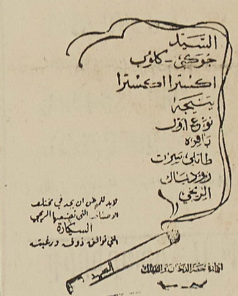

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Անգլիացիները կը սիրեն ճամբորդել. բայց ամէն անգլիացի հարուստ չէ՛ գոհացում տալու համար իր փափաքին,

Համեստ միջոցներու տէր անգլիացիները յաճախ կը միանան իրարու եւ հաւաքական ճամբորդութիւններ կը սարքեն բաժնելով զուարճութիւնները ու ծախքերը։

Այսպէս՛ անոնք կ'երթան մինչեւ Քափ տ'Ազիւր, մինչեւ Վենետիկ, եւ կը դառնան իրենց երկիրը լաւագոյն տրամադրութիւններով։

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԲՈՒԺԵՆ ԹՈՔԱԽՏԸ

Թոքախտը բուժելու նոր մեթոտները սկսած են յեղաշրջել դարմանատուներու կեանքը։

Մինչեւ հիմա կը կարծուէր, թէ մաքուր օդն ու ընտիր սնունդը մեծագոյն դերը կը խաղան թոքախտի բուժման մէջ,

Բազմաթիւ գիտուններ կը հաստատեն այսօր, թէ կատարեալ հանգիստ, անկողնի մէջ, աւելի բարերար է քան նոյնիսկ օդի եւ սնունդի փոփոխութիւնը։

Հիւանդը, սակայն, պէտք չէ տխուր մտածումներով համակուի. այս պատճառաւ՝ ընտիր երաժշտութեան մը կամ բանաստեղծութեան մը ունկնդրութիւնը կամ զուարթ պատկերախաղի մը ներկայացումը մեծապէս բարերար կը համարուի։

Հիւանդները իրենց անկողիններով կը փոխադրուին մասնաւորապէս շինուած սրահներու մէջ, ուր ականջալուր կ'ըլլան ընտիր բանաստեղծութեան մը ընթերցումին կամ երաժշտական կտորի մը նուագման, կամ ականատես՝ ընտիր պատկերախաղի մը, թատերախաղի մը ներկայացման։

Զատիկ շարժական տօն մըն է եւ կրնայ զուգադիպիլ 25 տարբեր թուականներու, որոնք կրնան տարածուիլ Մարտ 22—ի եւ Ապրիլ 25—ի միջեւ։ Այս տարի Զատիկը Ապրիլ 5—ին եկաւ, անցեալ տարի Ապրիլ 13—ին, 1943—ին զատիկը տօնուած էր Ապրիլ 25—ին (ամենէն ուշ թուականին) ինչ որ չէր պատահած 1885

ՏՊԱՐԱՆ «ՆԱՅԻՐԻ»
ՀՈՓԵՏՈՒՆ - ՀԱԼԷՊ

ՕԼՄԱ

Մէն տեղ որ կ'երթաք [illegible] մայրաքաղաքներուն, անպայմանօրէն ի ձեռին ունենալու են ՕԼՄԱ զուիցերիական գեղեցիկ ու տոկուն ժամացոյցները։

Դիմել ԼՈՒԹՖԻ ՅՐԵՆԵԱՆ վաճառատունը, Ֆարաճ Պօղոտայ։

ՍԱՆՔԷՅ-ՇԷԼՏԸՆ

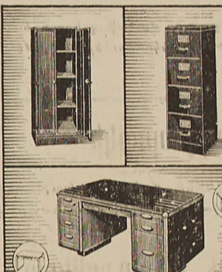

سانكي شلدن
مفروشات حديدية
للمكاتب والدوائر
جاهزة وتحت الطلب
كراسي - مكاتب - خزانات - جوارير
رفوف - خزانات للعمال - الخ...
بردويل وشركاه
حلب - شارع بارون - شارع المشروطية
تلفون : ١٤٤٤٢ - ص ب : ٧٠٩

Sankey-Sheldon

Եթէ թղթագիր էք, եթէ ճաշակաւոր և տոկուն կահ կարասիներով կ'ուզէք օժտել ձեր գրասենեակները, դիմեցէ՛ք ՊԱՐՏԱՒԻԼ և ԸՆԿ. վաճառատունը, ուր պիտի գտնէք անգլիական Սանքէյ Շէլտըն հաստատութեան կոկիկ ու ճաշակաւոր աթոռները; պահարանները, դարակները, դզրոցները եւայլն։

Հասցէ.— ՊԱՐՏԱՒԻԼ և ԸՆԿ. Պարոն պողոտայ Հեռաձայն թիւ 14442. փոստարկղ թիւ 709։

Այցելութիւն մը և շատ բան պիտի տեսնէք։

ԱՐԴՈՒԿԻՉ ՅԱԿՈԲ

Ձեր հագուստները արդուկել տալու համար դիմեցէք արդուկիչ Յակոբի, Մէյտան, Կիւլպէնկեան Մալխասեանի մօտ, ուր [illegible] պիտի մնաք խիստ դիւրամատչելի գիներ։

Արդուկիչ Յակոբի մօտ պիտի գտնէք նաեւ «ՍՈՒՐԻԱ» օրա-

Տեղական Լուրեր

Նախագահ Շիշէքլի կոչ կ՚ուղղէ Սուրիոյ ժողովուրդին

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Նախագահ Շիշէքլի այսօր կէսօրէ ետք ժամը 2.15ին, կոչ մը պիտի ուղղէ Դամասկոսի ռատիոկայանէն ողջունած Սուրիոյ ժողովուրդին, Ուրբաթ օր տեղի ունենալիք ընտրութեան առթիւ։

Ընտրապայքարը վերջ գտաւ

ԴԱՄԱՍԿՈՍ.— Ներքին գործոց փոխ նախարար Լիուա Րիֆաթ Խանգան հաղորդագրութիւն մը հրատարակեց, ուր կը յայտնէ, թէ ըստ ընտրական Օրէնքին, ընտրապայքարի աշխատանքները Չորեքշաբթի առաւօտ վերջ կը գտնեն։

Ապա նախարարը հրահանգեց բոլոր մուհաֆըզներուն և գայմագամներուն որ անմիջապէս քննեն թեկնածուներու կողմէ եղած որևէ բողոք։

Փոխան ծաղկեպսակի

Հանգուցեալ ՍՈՒՐԷՆ ՃԻՄԷԼԵԱՆԻ մահուան տխուր առթիւ, Պր. Արամ Շորվոյեան 500 Ս. Դահեկան կը նուիրէ «Սուրիա»յի ֆոնտին, փոխան ծաղկեպսակի։

Ինքնաշարժի վարիչ փնտռողներուն

Ինքնաշարժի երիտասարդ վարիչ մը, որ մեքենագիտութիւն ալ գիտէ միևնոյն ատեն, գործ կը փնտռէ։

Ան անձնական ինքնաշարժ վարելու արտօնութիւն ունի։

Դիմել «Սուրիա»ի խմբագրութեան։

ԱՊԱՀՈՎԵՑԷՔ

ՁԵՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐԸ, ՏԵՏՐԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ԱՅԼ ԳՐԵՆԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐԸ

ԳՐԱՎԱՃԱՌ — ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ

Վահան Տարագճեանէն

ՀՐՇԷՋՆԵՐՈՒ ՓՈՂՈՑ, ՀԱԼԷՊ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 14928

ՑԻՇԵԱԼ ԳՐԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ԸՆՏԻՐ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐ

Մատչելի Գին

Արժ. Տէր Ներսէս Աւագ Քահանայ Պապայեան ապաքինած

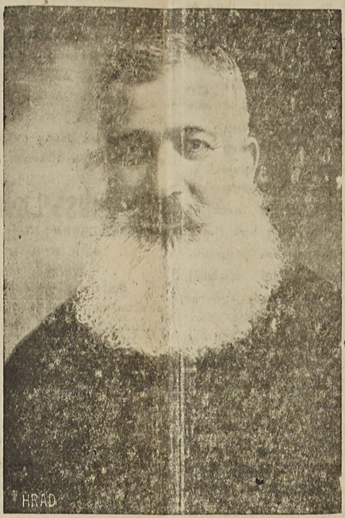

Ուրախութեամբ կ՚իմանանք թէ Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ աւագերէց Տէր Ներսէս Աւագ Քահանայ Պապայեան, որ երկար ատենէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, ու Լիբանան մեկնած դարմանումի, ապաքինած ըլլալով Հալէպ վերադարձած է։

Բարի գալուստ կը մաղթենք արժանապատիւ Տէր Հօր։

Գ. Վասպուրականի միջ-մասնաճիւղային Ախոյեանական վերջին մրցումներ

Բ. ԴԱՍ	Ա. ԴԱՍ
«ՋԷՅԹՈՒՆ»	«ԱՐԾԻՒ»
ԸՆԴԴԷՄ	ԸՆԴԴԷՄ
«ԿՈՎԿԱՍ»Ի	«ԳԵՐՄԱՆԻԿ»Ի
ԺԱՄԸ 1.30ԻՆ	ԺԱՄԸ 3ԻՆ
ԻՐԱՒԱՐԱՐ	ԻՐԱՒԱՐԱՐ
ՊՐ. ԳՐԻԳՈՐ ՊՈՒՐՃԼԵԱՆ	ՊՐ. ՏԻԳՐԱՆ ՉԱՐԸՔԵԱՆ

Կիրակի, 11 Հոկտեմբեր 1953, կէսօրէ վերջ ժամը 1.30էն սկսեալ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆի դաշտին վրայ։

Կարդացէ՛ք ՍՈՒՐԻԱ օրաթերթը

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ
ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Հեռաձայն թիւ 13542-Հալէպ

Վարժարանս կը վերաբացուի 5 Հոկտեմբերին։

Արձանագրութիւնները կը սկսին 15 Սեպտեմբերին առաւօտ՝ ժամը 9-12 կէսօրէ վերջ ժամը 4-6։

Կ՚ընդունուին ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ և ՑՈՐԵԿՕԹԻԿ հայ աշակերտներ։

Վարժարանիս մէջ կ՚աւանդուին հայ լեզուի և հայ պատմութեան հետ օտար լեզուներ — Արաբերէն, Ֆրանսերէն և Անգլերէն։

Վարժարանս կու տայ հայ ազգային դաստիարակութիւն և կը կերտէ հայ մարդը բարձր և ազնիւ նկարագրով։

Լաւագոյն միջոցներով կը պատրաստուին աշակերտներ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՍԵՐԹԻՖԻՔԱՅԻ ԵՒ ՊՐԷՎԷԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ։

Երեք տարուան մեր աշակերտներուն պետական քննութիւններուն մէջ ձեռք բերած նախանձելի յաջողութիւնը լաւագոյն ապացոյցն է վարժարանիս ուսումնական բարձր մակարդակին։

Գիշերօթիկներու ընդունելութեան պայմաններուն համար դիմել Վարժարանիս Տնօրէնութեան։

ԾԱՆՕԹ.— Վարժարանս ունի փոխադրութեան համար, ինքնաշարժի կանոնաւոր սպասարկութիւն։

Հասցէ.— Collège Mékhtariste B. P. 951, ALEP Syrie

Հասած են «ԼՈՐԵՆՑ» գերմանական հռչակաւոր ռատիոներ, ուզածնիդ ընտրեցէք։ 25 Ս. ոսկի ամսավճարով և փոքր՝ 1 սերիայ համար։

ԾԱՆՕԹ.— Գամիշլիի և Ճէզիրէի շրջանին համար կը փնտռուին ներկայացուցիչներ։

Դիմել՝ ՍՈՒՐԷՆ ՓԷՇԼԵԱՆ փոխադրութիւն, Թիլէլ
հեռաձայն 13537, Հալէպ
Ինչպէս նաև Ֆոթօ Աւետիսի մօտ, Նոր Գիւղ։

قرية «طوبران» الزراعية

الواقعة بقضاء جرابلس

تبعد عن الخط الحديدي ٣ كيلو متر

معروضة للبيع

المراجعة والتفصيلات

مع السيد خليل العجيلي رئيس الخزينة بحلب

هاتف : ١٠٩٠١ او ١٥٩٤٦

ԾԱԽՈՒ ԳԻՒՂ

Ծախու է «ԹՈՒԻՐԱՆ» գիւղը, որ Ճարապլուսի շրջանը կը գտնուի և 3 քիլոմէթր հեռու է երկաթուղագծէն։

Մանրամասնութիւններու համար դիմել պետական գանձի Հալէպի պետին, Պր. Խալիլ էլ Իճէյլիի, հեռաձայն թիւ 10701 կամ 15946

ՍԱԿԱՐԱՆ

ԹՂԹԱԴՐԱՄ

Տոլար	355
Սթեռլին	960
Ֆրանսական 1000 Ֆրանք	900
Զուիցերիական Ֆրանք	82,00
Պելճիքական Ֆրանք	6,50
Եգիպտական	850
Յորդանանեան	900
Տինար	950
Թրքական	65.00
Լիբանանեան	108,00

ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Անգլիական	34,25
Օսմ. Թիւնարի	31,50
Օսմ. Րէշատի	27,50